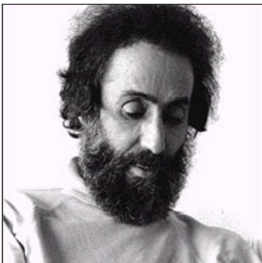

از آن همه دیروز / بازخوانی تاریخ

صدا کن مرا، صدای تو خوب است

سهراب سپهری شاعر و نقاش بزرگ معاصر، ۱۵ مهر ۱۳۰۷ در کاشان متولد شد. سال ۱۳۳۰ نخستین مجموعه شعر نیمایی خود را به نام «مرگ رنگ» منتشر کرد. سال ۱۳۳۲ با نشان درجه اول علمی از دانشکده هنرهای زیبا فارغ‌التحصیل شد. در همین سال در چند نمایشگاه نقاشی در تهران شرکت کرد و دومین مجموعه شعرش با عنوان «زندگی خواب‌ها» منتشر شد.

سهراب از سر علاقه به فرهنگ مشرق زمین، سفرهایی به

هندوستان، پاکستان، افغانستان، ژاپن و چین داشت. مدتی در ژاپن زندگی کرد و هنر «حکاکای روی چوب» را در آنجا فراگرفت. همچنین ترجمه‌هایی از شعرهای کهن چینی و ژاپنی انجام داده است. سال ۱۳۳۶ به پاریس و لندن رفت. ضمناً در مدرسه هنرهای زیبای پاریس در رشته لیتوگرافی نام‌نویسی کرد. در دورانی که در پاریس بود بورس تحصیلی اش قطع شد و برای تأمین مخارج و بیشتر در فرانسه ماندن و ادامه نقاشی، مجبور به کار شد و برای پاک کردن شیشه آپارتمان‌ها، گاهی از ساختمان‌های بیست طبقه آویزان می شد. دیگر کتاب‌های شعر او عبارتند از: آوار آفتاب، مسافر، صدای پای آب، حجم سبز، و ما هیچ مانگاه. مجموعه شعرهای او در یک مجلد با عنوان هشت کتاب منتشر شده است. سهراب سپهری از جملهٔ تأثیرگذارترین شاعران معاصر است. او توانست با تصویرگری فوق‌العاده و سادگی در زبان و عمق در معنا، به سبک و زبانی منحصر به‌فرد دست یابد. به‌طوری که شعر او را بدون نام و امضای او هم می‌توان شناخت. او شاعری انسان‌مدار و جست‌وجو گر بود که کاری به کار سیاست و شعر سیاسی نداشت و همین امر در دوره حیاتش سبب انتقاداتی نسبت به او می‌شد. شاعر تنها و آرام و سر به‌زیر شعر معاصر، یکم اردیبهشت ۱۳۵۹ درگذشت.

خودزنی / محیط‌زیست

ما ۱۲۰ هزار معتاد سرگردان در کشور داریم

رئیس سازمان بهزیستی کشور گفت: با وجود آنکه آموزش و پرورش زیر بار نمی‌رود، اما اعتیاد در مدارس وجود دارد. به گزارش ایسنا، انوشیروان محسنی‌بندیی در همایش سراسری درس‌های آموخته شده گفت: اعتیاد در دانشگاه‌ها نیز وجود دارد؛ بنابراین شاهد وجود اعتیاد در خانواده‌ها، محیط‌های اجتماعی و کاری هستیم و باید از ابزارها و راهکارهای مختلف به منظور آگاهی‌رسانی به مردم در زمینه مصرف شیشه بهره ببریم، چرا که استعمال این ماده مخدر اثرات مخربی بر سلامت فرد دارد و افراد با یکبار مصرف نیز به آن اعتیاد پیدا می‌کنند. رئیس سازمان بهزیستی کشور با ارائه آمارهایی از وضعیت ابتلا به اعتیاد در کشور اظهار کرد: بیش از نیمی از طلاق‌ها، ۲۵درصد آمارهای همسرآزاری و کودک‌آزاری و ۳۵ درصد از جرائم به اعتیاد مربوط است.

بندیی در ادامه گفت: در حال حاضر آمار معتادان سرگردان در خیابان‌ها حدود ۱۲۰ هزار نفر در کشور است که در شهر یزد ۴۰۴ هزار نفر از معتادان جمع‌آوری شده‌اند و به گفته استاندار یزد این کار موجب کاهش جرائم پس از دو، سه‌ماه شد. وی با بیان اینکه دو رویکرد منفی در حوزه اعتیاد در کشور در حال شکل‌گیری است، گفت: در حال حاضر شاهد گرایش افراد از مصرف مواد مخدر سنتی به مواد مخدر صنعتی هستیم و در حال حاضر شیشه به عنوان پر مصرف‌ترین ماده مخدر در جامعه در حال رواج است. از سوی دیگر تعداد آمار اعتیاد زنان و دختران نیز در حال افزایش است. رئیس سازمان بهزیستی کشور افزود: مرکز پیشگیری و مبارزه با مصرف مواد اعتیادآور دو، سه هفته پیش عملکرد خود را به وزارت کشور ارائه داد. استراتژی اول سازمان بهزیستی، پیشگیری از اعتیاد و ارتقای آگاهی و دانش مردم است. بندیی تأکید کرد: یکی از ظرفیت‌هایی که از آن می‌توان بهره برد رسانه‌هاست، البته باید از ظرفیت‌های رسانه‌ای مدیریت‌شده و برنامه‌ریزی شده مبتنی بر شواهد استفاده شود. تلویزیون به عنوان رسانه ملی در زندگی ما حضور دارد و این رسانه می‌تواند نقش ارزنده‌ای در زمینه پیشگیری از مصرف مواد مخدر ایفا کند؛ علاوه بر آن می‌توان از ظرفیت‌های رسانه‌های شنیداری و مکتوب نیز بهره برد. وی تأکید کرد: باید سازوکاری در جهت بهره‌گیری هدفمند از ظرفیت‌های رسانه‌ها طراحی کنیم. نخستین هدف مادر این زمینه باید افزایش آگاهی و حساسیت جامعه در باره اعتیاد باشد. هرچقدر بتوانیم در این زمینه موفقیت دست‌یابیم، مردم کمتر به سمت مواد مخدر سوق می‌یابند. رئیس سازمان بهزیستی کشور اضافه کرد: بیش از ۵۰ درصد از معتادان متاهل هستند و اگر هر یک از آنها یک فرزند نیز داشته باشند، تعداد زیادی از افراد جامعه درگیر معضل اعتیاد می‌شوند. این در حالی است که آمار معتادان کشور یک میلیون و ۳۰۰ هزار نفر است. بندیی با بیان اینکه رسانه‌ها حلقه ارتباطی بین مردم و تصمیم‌گیران هستند، گفت: لازم است رسانه‌ها مردم را به مشارکت بیشتر در جهت پیشگیری از مواد مخدر دعوت کنند. علاوه بر آن همکاری با مسائل ارتباط جمعی نباید مقطعی باشد. در این جهت به یک نهضت فراگیر نیازمندیم که در تمام سال فعالیت کند تا بتوانیم خود را از شرایط کنونی رهایی بخشیم. وی اضافه کرد: در حال حاضر موازی‌کاری بین دستگاه‌های اجرایی در حوزه اعتیاد به حداقل رسیده است و آنان با یکدیگر تشریک مساعی دارند و رویکردهای علمی در حال طراحی شدن است تا با بهره‌گیری از دستگاه‌ها بتوانیم شرایطی را فراهم کنیم تا شاهد رشد آمار نگران‌کننده اعتیاد نباشیم.

فارسی را پاس بداریم

مراقب باشید کودکان دچار «باعث عدم» نشوند!

امروز صبح در ایستگاه متروی دروازه دولت منتظر قطار بودم که چشمم به تابلوی بزرگی در آن سوی ایستگاه افتاد. متن آن را با هم مرور کنیم: «در زمانی که کودک شما مشغول بازی‌های رایانه‌ای است سکوت کرده و این سکوت اگر تداوم داشته باشد باعث عدم رشد و گسترش دایره واژگانی خواهد شد. مشکلات گفتاری در کیمین فرزندان ما هستند.»

متن را که خواندم از شدت اندوه دلم می‌خواست سرم را به دیوار بکوبم اما نکوییدم چون ممکن بود مسافران، این حرکت را حمله بر جنون بنده کنند. دستم به مسئولان فرهنگی قطار شهری پایتخت نمی‌رسد، از این روزها هر سمر شما مخاطب ارجمند را به درد می‌آورم. این نوشته که قرار است به خانواده‌ها در باره بازی‌های کامپیوتری هشدار بدهد، غلط‌های بسیاری دارد. با متنی که سراسر غلط است چگونه می‌توان به جنگ غولی به نام بازی رایانه‌ای رفت و پیروز میدان بود؟ و اما غلط‌های متن بالا:

۱- حرف اضافه «در» در ابتدای این متن زائد است.

نان داغ کباب داغ / تازه‌های نشر

آیا من یک فیلسوفم؟

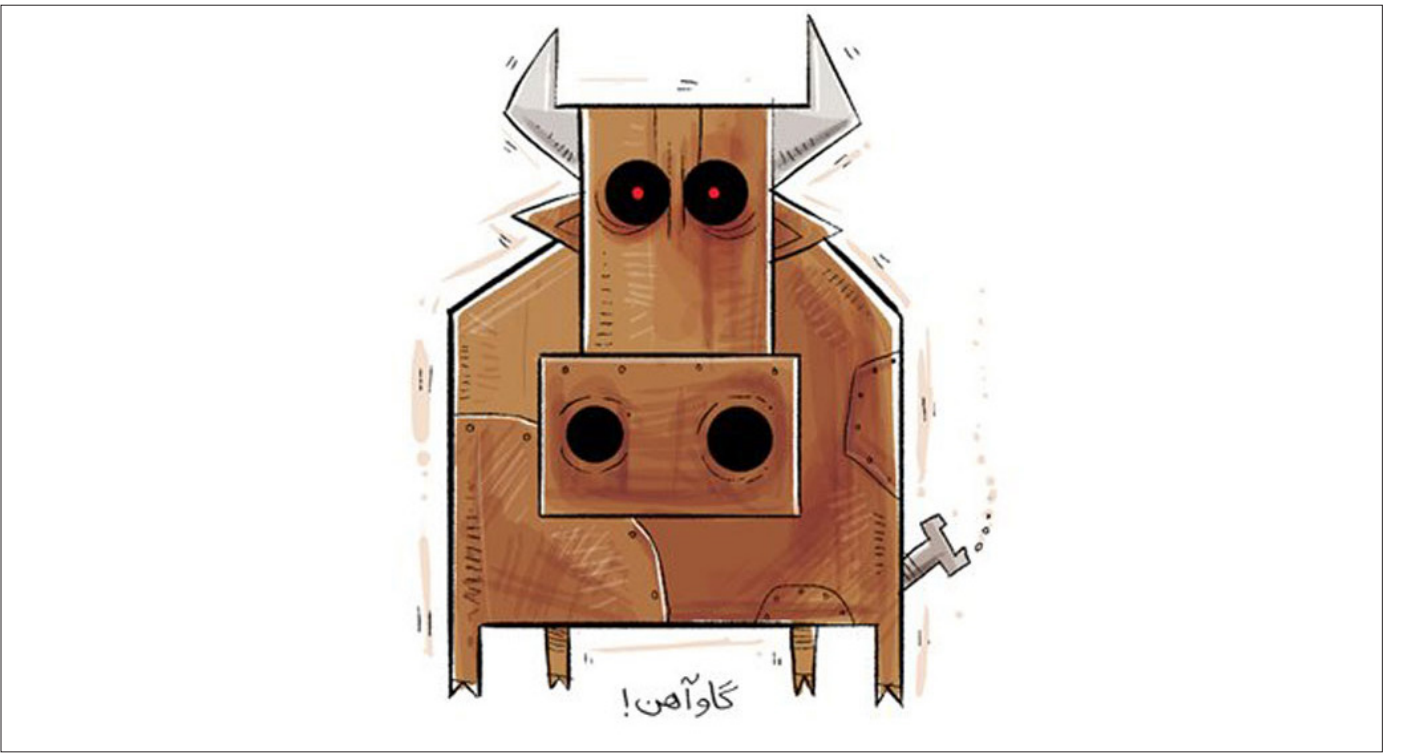
کتاب «ویتگنشتاین در تبعید» به کتابفروشی‌ها آمد

کتاب «ویتگنشتاین در تبعید» نوشته جیمز سی. کلاگ با ترجمه احسان سنایی اردکانی راهی بازار نشر شد. نویسنده در این کتاب از آثار منتشرشده ویتگنشتاین از جمله مجموعه کامل میراث، نامه‌نگاری‌ها، درس‌گفتارها و گفت‌وگوهای او بهره برده است. نوشته‌های کلاگ در این کتاب کار ویتگنشتاین را در بستری گسترده، هم جهت با خط فکری افرادی چون ایوب، گوته و داستایوفسکی در برمی‌گیرد. با این حال نویسنده در این کتاب از منظر فلسفه تحلیلی هم نوشته و بحث حول موضوعاتی مانند ذات‌باوری، تجربه خصوصی، نسبی‌گرایی، علیت و حذفی‌گرایی هم پرداخته است. کلاگ عقیده دارد به محض اینکه بر تبعید ویتگنشتاین واقف شویم، برداشت بهتری از دشواری فهم او و کارهایش خواهیم داشت. این کتاب ۱۱ بخش دارد که به ترتیب عبارت‌اند از: هیچ‌کس مرا نمی‌فهمد، آیا ما می‌توانیم ویتگنشتاین را بفهمیم؟، فهمیدن چیست؟، تبعید، بیگانگی یا آمیختگی، رسالت تبعید، فلسفه و علم، تبلور یک ایده، علم و ذهن، کلام‌رهایی‌بخش، و ویتگنشتاین در قرن بیست و یکم. پیوست کتاب نیز علاوه بر کتابنامه و نمایه، ۲ بخش گفت‌وگو با نویسنده و ویتگنشتاین مولف یا ویتگنشتاین مدرس را در بر می‌گیرد.

مترجم در مقدمه‌ای که بر این کتاب نوشته می‌گوید: از آنجا که نویسنده در این کتاب از تبیین مقدمات فلسفه ویتگنشتاین درمی‌گذرد و صرفاً به اشارات کوتاهی در این باره اکتفا می‌کند تا بحث اصلی خود در باره زمینه و زمانه ویتگنشتاین را آغاز کند، در ادامه می‌کوشم این سوال را با گریزی به همین مقدمات، و از رهگذر نگاه ژورنالیست‌های علمی، مشخصاً ذیل سه سوال جزئی‌تر پاسخ بدهم که: «چرا فلسفه؟»، «چرا ویتگنشتاین؟» و «چرا ویتگنشتاین در تبعید؟».

در قسمتی از این کتاب می‌خوانیم: مودی که ویتگنشتاین علاقه خاصی به آن نشان می‌دهد،

گردش روزگار برعکس است

چهار دهم مهر؛ روز دامپزشکی گرامی باد.

با کاروان حله / اخبار هنر

هدیهٔ یک آهنگساز به بازماندگان فاجعه منا

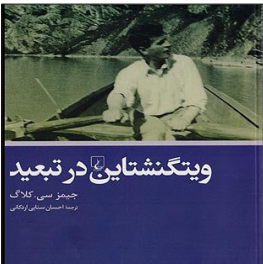

به گزارش هنر آنلاین نشست خبری کنسرت ناصر چشم‌آذر صبح روز دوشنبه در مکتب‌خانه تهران برگزار شد. در ابتدای این نشست فرهاد هرانی رهبر این کنسرت گفت: خوشحالم که یکی از اسطوره‌های ما بعد از سه دهه راضی به اجرا شده است. زمانی که ایشان به من پیشنهاد همکاری در این ارکستر را به عنوان رهبر دادند، پنج روز طول کشید تا به جواب ایشان پاسخ بدهم؛ زیرا استرس داشتم و نمی‌توانستم

چنین تصمیم سختی را قبول کنم. ناصر چشم‌آذر نیز درباره اجرایاش گفت: این کنسرت به چهار بخش تقسیم می‌شود. بخش اول کار خواهران غریب است، بخش دوم از آلبوم باران عشق، بخش سوم استودیو فیلم و بخش آخر نیز ملودی‌های ۴۰ سال پیش به صورت بی‌کلام است. چشم‌آذر در پاسخ به سؤالی درباره عدم فعالیت‌هایش در این چند سال پاسخ داد: من از صحنه نرفته بودم که الان بخوام بازگردم. در این سال‌ها با واحد موسیقی فیلم صدلوسیمما همکاری می‌کردم، اما اجرای زنده نداشتم. البته چندی پیش در شب منتقدان فیلم، با یک ارکستر کوچک اجرایی داشتم، اما چون پیشنهاد درستی در این سال‌ها نداشتم اجرایی برگزار نکردم تا این که به پیشنهاد همسر تصمیم به اجرای زنده با یک ارکستر بزرگ گرفتم. چشم‌آذر در اواسط این نشست اشاره کرد: قطعه «قارچ سمی» به بازماندگان فاجعه منا تقدیم شده. برای بازماندگان این حادثه طلب صبر و شکیبایی دارم، امیدوارم دیگر شاهد چنین اتفاقاتی نباشیم. کنسرت «شب باران عشق» با اجرای آثار ناصر چشم‌آذر روز ۱۹ مهرماه در تالار وحدت برگزار خواهد شد.

افسوس که نامهٔ جوانی طی شد
وان تازه بهار زندگانی دی شد
آن مرغ طرب که نام او بود شیباب
افسوس ندانم که کی آمد کی شد
(خیام نیشابوری، قرن پنجم، رباعیات)

سوتمان

ویتگنشتاین در تبعید
نویسنده: جیمز سی. کلاگ
مترجم: احسان سنایی
انتشارات ققنوس
شمارگان: هزار و صد نسخه
قیمت: ۲۵ هزار تومان
صفحه ۴۲۴

ویتگنشتاین در تبعید
نویسنده: جیمز سی. کلاگ
مترجم: احسان سنایی
انتشارات ققنوس
شمارگان: هزار و صد نسخه
قیمت: ۲۵ هزار تومان
صفحه ۴۲۴

«فلسفه» تلقی می‌کنند. به هر جهت، حتی اگر اصرار هم کنیم که تغییر معیار تغییر مفهوم را در پی دارد، این کمکی به‌تز تفکیک نمی‌کند. اگر تغییر معیار خود به خود مفهوم را تغییر دهد، در این صورت این باعث حذف مفهوم سابق می‌شود، و لذا عاقبت معلوم می‌شود که نظریات این همانی همان نظریات حذف‌گرا هستند. گفتنی است لودویگ یوزف یوهان ویتگنشتاین ـ درگذشته به تاریخ ۲۹ آوریل ۱۹۵۱ ـ یکی از نوابع فلسفه در قرن بیستم است که باب‌های زیادی را در فلسفه ریاضی، فلسفه زبان، و فلسفه ذهن گشود.

کودکان را با طبیعت آشتی بدهیم

نمایشگاهی از پایپه ماشه‌های منبر زمانی‌نیا، به مناسبت روز جهانی کودک، ۱۴ مهر ساعت ۱۷، در نگارخانه «پاپیز» خانه هنرمندان ایران افتتاح خواهد شد. به گزارش روابط عمومی خانه هنرمندان ایران، آثار این نمایشگاه حول محور ۴ موضوع «مادر و کودک»، «بازی‌های فراموش‌شده»، «رقص حیوان‌ها» و «باغ وحش» و در دو قسمت نقاشی روی پایپه ماشه و حجم‌هایی از جنس پایپه ماشه،

ارائه می‌شوند. زمانی‌نیا، ارتباط این نمایشگاه را با روز جهانی کودک، پرداختن به بازی‌های فراموش‌شده کودکان در ایران، ارتباط مادران با کودکان و علاقه کودکان به حیوانات می‌داند و معتقد است بازی‌های چند دهه گذشته، تطابق چشم، دست و ذهن و درگیری حواس دیگر را هم‌زمان در برداشتند، در صورتی که بازی‌های امروزی تنها با یک حس کودک در تماس هستند. این هنر مند هدف از برگزاری نمایشگاه پیش‌رو را رساندن پیام لزوم برقراری آشتی میان کودکان با محیط زیست، توسط مسئولان عنوان کرده و اعتقاد دارد اگر آموزش و پرورش نخواهد بچه‌ها را با محیط زیست آشنا و خلاقیت را در آنها تقویت کند، باید دورسی مانند آشنایی با پایپه ماشه را در درس‌های مدارس بگنجاند. یکی از ویژگی‌های آثار این نمایشگاه، این است که از مواد بازیافت‌شده گیاهی تولید شده‌اند. این نمایشگاه هم‌زمان با فرا رسیدن روز جهانی کودک، فرصتی فراهم کرده تا کودکان به دیدن آثاری خلاق با سوز‌های متنوعی از قبیل محیط زیست و بازی‌های قدیمی رفته و با آنها از نزدیک آشنا شوند. این نمایشگاه تا ۲۰ مهر ادامه خواهد داشت.

۴- «عدم رشد» عبارتی منفی است و «گسترش دایره واژگانی» عبارتی مثبت. بر اساس چه قاعده‌ای این دو عبارت با حرف عطف «و» به هم معطوف شده‌اند؟ لابد نویسنده محترم این متن، تشخیص داده است که لزومی ندارد کلمه عدم را در ابتدای عبارت «گسترش دایره واژگانی» تکرار کند و همین که آن را یک بار پیش از واژه رشد نشانده کافی است. ایشان هیچ فکر نکرده است که این حذف به فرینده لفظی، سبب کوتاهی متن می‌شود. به طوری که مخاطب با خودش بگوید چه عیبی دارد که بازی رایانه‌ای باعث «گسترش دایره واژگانی» شود؟ البته این مشکل به وجود کلمه عدم در متن فوق برمی‌گردد و اگر نویسنده به جای «باعث عدم» کلمه «مانع» را به کار می‌برد، کمتر سبب زحمت بنده می‌شد. کوتاه سخن که چوب‌خط ستون امروز بر شده و هر لحظه ممکن است از مرز ۵۰۰ کلمه عبور کنیم. پیشنهاد ما به جای آنچه در ابتدای متن آمد این است: «زمانی که کودک شما مشغول بازی‌های رایانه‌ای است سکوت می‌کند و این سکوت اگر تداوم داشته باشد، مانع رشد و گسترش دایره واژگانی او خواهد شد.»

۲- به فعل «سکوت کرده» در این متن توجه کنید. این فعل صورت خلاصهٔ صیغهٔ ماضی نقلی است (سکوت کرده است). در این صورت باید پرسید چگونه می‌توان صیغه ماضی نقلی را در کنار فعل «است» در جمله اول (زمانی که کودک شما مشغول بازی‌های رایانه‌ای است) که دلالت بر زمان حال دارد قرار داد؟ و با کدام قرینهٔ لفظی، «است» از پایان فعل ماضی نقلی حذف شده؟ «است» در حالت اسنادی (مانند آنچه در جمله اول متن فوق آمده) بر زمان حال دلالت دارد اما در صیغه سوم شخص مفرد ماضی نقلی، است از حالت اسنادی خارج می‌شود و دیگر بر زمان حال دلالت نمی‌کند.

۳- «باعث عدم.» غلط محض است. باعث از ریشهٔ «بِعِثَ» به معنی برانگیز آمده است و بعثت از همین ریشه به معنی برانگیختن. عدم نیز به معنای نیستی است. بنابراین ترجمه «باعث عدم» به فارسی سره، چنین عبارت مضحکی خواهد بود: «برانگیزانندهٔ نیستی». آخر چگونه می‌شود نیستی را برانگیخت؟ چگونه می‌شود باعث عدم شد؟